

„Edinost“

zbeja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo porazne številke po 6 stotink (3 nčv); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nčv).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primerom popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-mači oglasi itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

1892—1900.

Možem, ki stoje na čelu narodni stranki v Trstu, in njenemu glasilu, se je v zadnjem času, zlasti iz našega narodnega središča, iz bele Ljubljane, očitalo, da so »hiperklerikalni« in da je celó zmago laškega kandidata v Škedenju pripisati temu hiperklerikalizmu. V strankarski strasti so šli nekateri tako daleč, da so tržaškimi rodoljubom očitali politično breznačajnost in to edino le iz razloga, ker ti rodoljubi ne poznajo razlike med duhovnimi in posvetnimi boritelji za narodno stvar in ker zato nočejo slediti svojim sosedom v napadanju na narodno duhovščino, katero naopak radi mnogih zaslug v narodnem boju visoko čislajo in častijo.

Kdor pozna tukajšnje razmere, mora v tem oziru gotovo iz vsega sreča pritrjati tržaškimi politikom.

Ako pa morda kdo še dvomi o opravičenosti tržaške »zavožene politike«, ta naj prečita siedeče vrste, vzete iz vira, ki je vzvišen nad vsaki sum očitega ali prikritega klerikalizma:

»Baš v mejnih naših pokrajinah, kjer se z vso silo dela na raznarodovanje slovenskega naroda, je uprašanje, kakega mišljenja je v političnem življenju najvišji dušni pastir, jako važno. V teh pokrajinah ima mnogokrat ubogi tlačeni slovenski narod jedino svojo zaslonbo v duhovščini. Posebno v Istri, v Primorju in na Koroškem je delovanje duhovščine za probujo naroda bilo in je še vedno jako zaslužno. Veliko je torej ležeče na tem, da na čelu te vrle narodne duhovščine stoji mož, kateri pozna potrebe naroda, kateri čuti za ta narod in ima srce zanj.«

Tako je čitati v št. 12 od 16. januarja 1892. l. v listu — »Slovenski Narod«!

Razmere na Primorskem se od l. 1892. niso prav nič spremenile in če so se, potem povsod le na našo škodo; a tudi duhovščina se ni nič spremenila, ona se še vedno bori na naši strani za narodno probujo, izvzema le nekoliko izdajce, ki pa ne delujejo pod zastavo klerikalizma, temveč v znamenju peterske zvezde.

Gori navedene krasne in resnične besede »Slovenskega Naroda« bodo zato tudi zanaprej v vodilo tržaškimi in istrskimi Slovanom, a našim srečnejšim rojakom v osrednji pokrajini naj služijo v resen opomin v njihovem bratomornem boju.

Tržačan.

Politični pregled.

TRST, 14. maja 1900.

Iz delegacij. V soboto ob 4. uri in pol je bila prva seja avstrijske delegacije.

PODLISTEK

Ko bi našla — moža.*)

Zofka Kveder.

— Ne vpij vendar! — je dejal nejevoljno in nepotrpežljivo skomiznil z ramama.

— Ah, pusti me! kaj si res kaj!? Moj Bog, kaj pa je tisti »dr.« in oni tisoči tvoji, kaj so?! Mar si ti to? . . . Ti nisi nič drugega, nego kup nazorov, nabranih Bog zna kje, — ne svojih; — svojih nimáš! Jaz sem vedno sanjariła o možu . . . von einem ganzen Mann! . . . Veš kaj je to: cel mož?! —

— Moj Bog, ne kvári mi vendar volje! —

— Ne morem drugače! — je nadaljevala jezno. — Ti vedno kimaš vsakomur. Hotela sem te skušati, trčila sem to, s čemer sem ti pred pol dneva oporekala, a ti si mi ravno tako prikimal, kakor pred urami. O, ti misliš morda, da si več, nego jaz — je

Starostni predsednik baron Helfert je vodil volitev predsednika. Predsednikom je bil izvoljen z 51 od 55 oddanih glasov načelnik poljskega »Kola« v drž. zboru, vitez Jaworski. Štirje listki so bili prazni.

Vitez Jaworski se je najprej običajno zahvalil za izkazano mu čast ter je obljubil nepristranost v vodstvu razprav delegacije, potem pa je nadaljeval:

»Visoka delegacija! Mislim, da odobrite, vsi, ako Vas prosim dovoljenja, da jutri o sprejemu, katerega nam je dovolilo njegovo veličanstvo, izrazim čut veselja nad dogodkom zadnjih dni, namreč o najvišjem obisku v Berlinu, in o sprejemu, ki so ga priredili tam našemu ljubljenemu cesarju in gospodarju. (Burno pritrjevanje). Prečastita gospoda! To je bil velepomemben dogodek; bil je trenotek, pripraven — ako je to sploh bilo potrebno —, da potrdi in ojači trozvezo, tisto poročstvo miru med narodi, v katerega zaščitju živimo že toliko let, katerega so želeli vsi narodi, vse države, čegar dobrote radostno uživajo, katerega ohraniti je nam vsem v največjo korist. Prečastita gospoda! Ohranitev miru je pač glavni pogoj blagostanja narodov in držav, napredka v duševnem in gmotnem oziru. Če se nam ohrani mir, potem se izpolni tudi, kar si vsi želimo in pričakujemo v prihodnosti. A v to ne bo zadostoval zunanji mir, v to je potreben tudi notranji mir, po katerem vsi željno hrepenimo.«

Potem je otvoril delovanje delegacije s trikotnim »hoch«! cesarju.

Podpredsednikom je bil izvoljen grof Vetter pl. Lilie. — Predsednik se je spomnil umrlega člana gospodske zbornice, Nikolaja Dumba. Potem so se vršile volitve v odseke. Proračunski odsek je izvolil barona Chlumeekega predsednikom in grofa Dzieduszyckiego podpredsednikom. Poročevalcem o proračunu ministerstva za vnanje stvari so izvolili markija Baquehema.

Včeraj popoldne je cesar sprejel avstrijsko delegacijo, kjer je vitez Jaworski ponovil svoj slavospev trozvezi: »Neue Freie Presse« je kar iz sebe zaradi pomembnega pojava, da Poljak, voditelj avtonomistov, slavi trozvezo. To podeljuje dogodku zares neko »posebno barvo«, kakor se izraža rečeni list.

Češki delegatje mislijo takoj po sprejemu delegacij zapustiti Budimpešto, le člana proračunskega odseka da ostaneta tam.

Tudi ogerska delegacija se je konstituirala takoj za avstrijsko. Predsednikom je izvoljen Dezider pl. Szilagyi. Tudi njegov otvoritveni govor je plaval v Berolinskih vodah, čemur se ne smemo čuditi, ako pomislimo, da so se Berolincevi zadnje dni navadili celó madjarskega »eljena« ter pokrili svoje mesto

vzkipela, — ne, nisi več; jaz čutim, da si manj. —

— Ne preprijava se! je dejal s tonom, s katerim prosijo otroke, naj ne bodo trmasti.

— Ah, da, saj si bil na gimnaziji, na univerzi; govoril si že na par shodih, a vidiš, kljub vsemu temu mi ne imponuješ, kljub temu ne vzbujáš — v meni onega čuvstva, katerega ne znam označiti, o katerem pa vem, da biva in mora biti. Tako, neka moč, neka avtoriteta, enakost! . . . Da, enakost, ker avtoritete ne priznavam! Mogoče te ljubi moje meso, a jaz te ne ljubim in tudi ne maram, da bi se kaj mojega vezalo na-te! —

— Kako si danes prenapeta, nespametna! —

— Prenapeta nikakor ne in nikdar še nisem bila pametnejša. Tu je treba radikalnega zdravila; ti se omoži s katero izmed onih bogatih deklet svojega znanstva, jaz pa ostanem Cvetkovska učiteljica, jaz s svojim

zogerskimi zastavami. Samo tega ne vemo, kdo vodi za nos: ali Nemei Madjare, ali Madjari Nemei, ali pa — edni druge?!

Sprejem delegacij pri cesarju. O včerajšnjem sprejemu avstrijske delegacije pri cesarju je predsednik vitez Jaworski v svojem nagovoru cesarju rekel, da je avstrijska delegacija s čuti zvestobe, ljubezni in udanosti sledila najvišjemu klicu ter da si hoče prizadevati, da bo združila zahteve moči in uplivnosti države ter pripravnosti vojske s finančijelnimi močmi države. Potem je nadaljeval doslovno: »Narodi monarhije in udana delegacija so globoko ginjeni in vzradoščeni po presrečnem in sijajnem sprejemu Vašega e. in kr. apostolskega veličanstva o najvišem obisku v Berlinu. V tem vidimo nov dokaz o srčnem prijateljstvu obeh vzvišenih vladarjev, a tudi dokaz o nadaljnem neomajenem obstanku srednjeevropske zveze, ki je tako važen činitelj v ohranitev miru. Sprejem, ki so ga Vašemu Veličanstvu priredili zastopniki in prebivalci nemške prestolnice, krepko odmeva v srehi narodov Vašega Veličanstva. Saj ti izrazi udanosti niso bili namenjeni samo miroljubnemu knezu, stvoritelju trozveze, nego tudi našemu ljubljenemu vladarju, njega velikim vladarskim čednostim, v čegar modrost, pravičnost in dobrotljivost se zvesti narodi zaupno ozirajo v vsaki stiski. Naj dobrotna previdnost ohrani Vaše Veličanstvo še dolgo v krepkem zdravju v blagor in srečo monarhije. Bog čuvaj, Bog blagoslovi Vaše e. in kr. apostolsko veličanstvo!«

Delegacija je na to navdušeno klicala »hoch«! Cesar je odgovoril:

»Na zagotovila zveste udanosti, ki sem jih ravnokar čul, odgovarjam z izrazom odkrite hvale. Politični položaj monarhije se v kratkih mesecih, ki so minoli od zadnjega zasedanja delegacij, ni spremenil. Dolgo izkušeno intimno razmerje z našimi zavezniki, ki se je tudi o priliki mojega zadnjega obiska pri njegovem veličanstvu cesarju nemškem zopet pojavilo na tako vzvišen način, nahaja svoje dopolnilo v najboljših zvezah z vsemi državami in zlasti v vednem soglasju z Rusijo glede vseh vprašanj, ki se tičejo bližnjega orijenta; iz tega položaja izvajamo nado, da se monarhiji tudi zanaprej ohranijo blagri miru.

Uprava moje vojske stavi tudi to leto le v mejah potrebnega višje zahteve. Iste so deloma posledice prejšnjih dovolitev, deloma se tičejo poskusov na polju topništva ter nabav in stavb, katerih ni mogoče odložiti.

Gospodarsko življenje v Bosni in Hercegovini se giblje po normalnih potih neprestanega razvoja ter bodo, kakor doslej, doela

reformatskim okusom o možkih! — Zasmejala se je glasno, a takoj umirila se: »prijela ga je za roko ter mu dejala čisto hladno:

— Z Bogom! — in vstala.

— Kaj ti je vendar? — je hitel on nerodno, pa ona je bila že par korakov od njega. Stopil je za njo, a ona se je obrnila in rekla trdo in jezno:

— Ne moti me! Nočem, da bi hodil za menoj! In ko je on pristopil še eno stopinjo bliže, zakričala je še enkrat: — Nočem! — in odhitela po stezi.

On je mirno sel zopet nazaj na klop in mrmral: — Kaj ji neki je?! — ta prenapetost! —

Črez leto dni se je on omožil z bogato gospico iz mesta, ona pa je bila še vedno učiteljica v Cvetkovju. Njen tovariš, nadučitelj Brandek, je rekel nekoč o njej: »Ta bi znala osrečiti moža, ko bi res našla — moža! (Zvrsetek.)

zadostovali lastni dohodki v pokritje upravnih stroškov teh dežev.

Z zaupanjem pričakujem patrijotične požrtvovalnosti o vašem ustavnem delovanju ter vas srčno pozdravljam.«

Sprejem ogerske delegacije. Ob 1. uri popoldne je cesar sprejel ogersko delegacijo, koje predsednik Desider pl. Szilagyi je nagovoril cesarja v daljšem govoru, v katerem je izrazil pripravljenost delegacije, da skrbi za moč in upliv države, v kolikor je to združljivo s finančijelnimi močmi Ogorske, češ, varnost monarhije pomenja varnost Ogorske in moč države — moč ogerske polovice. Kakor vse druge države, treba da tudi mi ne mislimo samo na sredstva moči, na vojsko, nego tudi na materialne vire moči, ki so temelj prvim. Govornik je omenil v vznesenih besedah obiska v Berlinu, katerega so se Ogrji v duhu udeležili. Zaključil je z željo, da bi previdnost božja cesarja še dolgo ohranila, na kar je cesar odgovoril z istimi besedami, kakor na govor predsednika avstrijske delegacije. Med cerklom je cesar prijazno nagovoril vse delegate.

Iz seje proračunskega odseka. V včerajšnji seji proračunskega odseka je, kakor javljajo iz Budimpešte, minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, v svojem ekspoziciji omenjal kratkega presledka od zadnjega zasedanja delegacij, od katere dobe se politični položaj ni spremenil v nobeni točki. Omenil je obiska cesarja v Berlinu, kar je odgovarjalo tesni zvezi med obema monarhoma in državama, ne da bi ta shod bil posledica kakih posebnih političnih vprašanj; obisk da je nova potrditev načel, na katerih sloni srednjeevropska zveza miru. Mir v Evropi da je še ravno tako zagotovljen, kakor je govornik to izvajal v lanskem ekspoziciji ter je upati, da bo tudi v bodoče možno, da se normalno stanje neovirano nadalje razvija. Naglašal je sporazum z rusko vlado, zlasti glede Balkana ter je izjavil, da je razmerje z vsemi drugimi vladami najboljšje. Pričakovati je, da tudi ostali činitelji v Evropi spoznajo veliko važnost miru ter da ne pride do mednarodnih konfliktov. Nada, katero je govornik izrekel pred meseci, da spor v južni Afriki ne bo vplival na razmerje med velelastni, se je uresničila. O posredovanju med obema strankama ne more biti govora, dokler si obe stranki tega ne zaželita.

Omenil je dogodka, da se je predbacivalo vladi kršenje nevtalitetete z izvajanjem vojnega gradiva v južno Afriko ter rekel; da hoče, če treba, to točko tekom debate obširno objasniti na temelju mednarodnega prava. Glede proračuna je izjavil, da je sestavljen z ozirom na finančijelno moč obeh držav ter da odgovarja najnujnejšim potrebam. Vlada mora skrbeti za to, da je država pripravljena za vsak slučaj. Zvišanje proračuna za ministerstvo unanjih stvari je posledica želje, izražene že večkrat v delegacijah ter se bode višek izdatkov porabil v ustanavljanje novih konzulatov, v katero svrhu spremlja vojno ladijo »Donava« posebna komisija, ki bode poročala, v katerih mestih zapadno ameriške obali bi bili umestni novi konzulati. Potem je minister prosil članove odseka, da začnejo razpravljati o proračunu, glede katerega hoče tekom razprave dati potrebna pojasnila.

Skupni proračun za leto 1900 predložen delegacijam, izkazuje potrebnost 357.034.706 K., 13.687.205 K. več nego lani. Za vojno je potrebnost večja za 15.368.996 K., ona za mornarico za 4.024.320 K.

Italija in Avstrija. Stari laški — poštenjak Francesco Crispi je povodom berolinskih slavnosti napisal v nekem laškem listu članek, v katerem je zahteval, naj bi države, ki tvorijo trozvezo, stopile v carin-

sko zvezo med seboj. Njemu ne zadošča torej, da zloglasna klavzula uničuje našo produkcijo vina in našo trgovino, on se še ne zadovoljuje s tem, da nam nasilni in brezobrazni Čozoti uničujejo našo ribiško obrt, ampak on hoče iti še dalje. A vrlu vsega je način, kakor Crispi umeva trozvezo in položaj Avstrije v njej, naravnost žaljiv. Dinko Politeo piše v »Agramer Tagblattu«: Tudi ta članek Crispijev smatra zvezo Italije z Avstrijo le kakor posledico zveze prve z Nemčijo. On se ne pogaja nikdar z avstrijskimi državniki, njegov največji prijatelj je bil poprej Bismarck in pozneje Caprivi. Zvezo z Avstrijo so mu le vsilili pozvezi z Nemčijo: a ker že ta zveza obstoji, jo hoče izkoristiti za izmозgovanje Avstrije. Sicer pa nimalo ne prikriva svoje antipatije proti monarhiji Habsburgov. Ta antipatija je takorekoč rudeča nit v njegovih izvajanjih. Mi nikakor nočemo braniti Avstrije, kakoršnja je danes, proti Crispiju, ker bi morali odobravati tisti zistem, ki je kriv na tem, da je Avstrija v tako čudnem položaju nasproti svojim zaveznikom. Ali dolžnost naša je, da opozorimo na to. Izvajanja Crispijeva potrjajo le to, kar smo že večkrat rekli o zvezi Avstro-Ogerske z Italijo. Nič ni bolj nenaravnega, bolj umetnega, bolj prisiljenega, bolj neodkritosrčnega, nego je ta zveza. Crispi pa ni osamljen se svojimi nazori: vsa Italija misli tako kakor on! V vnanji politiki so vsi Italijani Crispijanci! Crispi ne more skrivati svojega veselja na notranjih homatijah v Avstriji in na nevspehih naše monarhije na Balkanu, in na tem veselju se udeležujejo vsi Italijani...

Oboroževanje v Bolgarski. Iz Sredea javljajo službenim putem, da skoro odide v Rusijo odposlanstvo viših bolgarskih častnikov. To odposlanstvo pojde v Petrograd, da vsprejme tam puške in municijo, ki so izgotovljene tam na bolgarske stroške in za bolgarsko državo. Govori se, da odposlanstvo vsprejme 200.000 pušk in 10 milijonov patronov.

Tržaške vesti.

Mestni svet tržaški je imel v soboto zvečer svojo sejo. Radi obilice gradiva smo poročilo odložili za jutrnjo številko.

Čemu italijanske razprave? Zadajič smo vprašali: Čemu in za koga italijanski jezik na razpravah proti obtožencem Hrvatov, branjenim od odvetaikov Hrvatov in pred sodnim dvorom, sestavljenim od oseb, ki so zmogline hrvaščine?! Ali se morda to godi, da se zadovolji ušesom urednikov in dopisnikov laškega novinstva?! Potem smo se omenili, da v Gorici se je že kolikor toliko nehala ta krivica!

Oni dostavek glede laških poročevalcev nismo mislili — kakor bi utegnil kdo misliti — ironično, marveč nam je bilo prav krvavo resno okoli srea. Saj vemo, kakov neznanstvi strah imajo primorski birokratje pred laškim novinstvom, kako se tem birokratom lasje ježe, kadar kakov »Piccolo« grbančič svoje čelo! Saj vemo, kako pogosto naše oblasti greše proti svojemu boljšemu spoznanju le zato, ker se boje ukoča v laškem novinstvu! Saj vemo, kako pogosto retirirajo in umikajo svoje lastne odredbe, ako je začelo grometi v »Piccolu« ali »Indipendentu«! Saj vemo, kako je največji vzrok krivice, ki jo trpimo, v tem, ker laško novinstvo terorizuje vse naše javno življenje, ne izvzemši slavne oblasti!!

Iz kratka: kakor gora težko tišči na naše oblasti strah pred laškim novinstvom. No, hvala Bogu, vsaj sodne oblasti se lahko sedaj oddahnejo, kajti ni se jim več bati, da bi jih »Piccolo« ne umel, tudi če državni pravdnik govori in sodniki sodijo le slovenski. V Gorici so namrcé razprave proti slovenskim obtožencem popolnoma slovenske: državni pravdnik toži slovenski, predsednik vodi razpravo slovenski, branitelj brani slovenski in sodbo proglašajo slovenski. In glej čudo: v »Piccolu« čitamo vse podrobnosti teh razprav, kar je znamenje, da tudi »Piccolovi« poročevalci umejo slovenski!! V posebno pomirjenje pa moč biti našim sodnim oblastim, da se »Piccolo« niti ne jezi več radi slovenskih razprav in ne denuncira nikogar več radi zločinstva proti svetosti italijanstva teh krajev: ni državnega pravdnika, ni členov sodišča. Tudi streha okrožnega sodišča se še ni podrila radi slovenskih razprav. Hvala Bogu! Sedaj se lahko poleže strah pred majesteto laškega novinstva in

slovenskim razpravam ni več na potu niti tržaški »Piccolo«. A to hoče kaj reči za oblasti na Primorskem!!

Italijanstvo primorskih pokrajin — kje si?! Tukajšnji dnevnik in glasilo tržaške iredente, »L' Indipendente«, od minole sobote, ima precej dolg članek o primorskih Slovenih, ki bode v oči zlasti po elegičnem tonu, v katerem je pisan. Uprav pohleven se nam vidi ta članek, kar je v kričečem v kontrastu z minulostjo, tradicijami, ideali, programom in — srditostjo tega lista.

Nekako preplašeno opisuje »Indipendente«, kako »grozno« se množe Slovenci v — samem mestu Trstu! Naša narodna šola pri sv. Jakobu mu kar ude pretresa, a kaj še le čuti revež sedaj, ko je izvedel, da so si Slovenci pri sv. Jakobu (Bratovščina sv. Cirila in Metoda) nabavili celo cerkveno zastavo, katera bo pričala v cerkvi sv. Jakoba o prisotnosti — Slovencev!! Svetojakobski okraj da hočemo popolnoma posloveniti in kakor da bi to ne bilo dovolj — so že slovenske predstraže celo v sredi — mesta samega!

Oglejmo si, pravi rečen list, Vipavsko dolino, ki je v meri z italijansko planoto in ki je bila še pred 50 leti — skoraj vsa italijanska!!! Še celo pred 20—25 leti je bilo tam znakov italijanskih, ki je pa danes — čisto poslovenjena!

Ker je že navada, da se jaz in »Indipendente« — rada kaj pogovoriva, mi bogotovo dovoljeno, da tudi tu spregovorim par besed. Jaz sem sin Vipavske doline in kakor vsaki sin, imam tudi jaz starše, sem imel dedove in pradedove Vipave, ki pa niso poznali niti besede Dantejevega jezika, ako niso bili prej v Trstu ali v Gorici! Poznam vso Vipavsko dolino, in smem reči, da ne pred 50 leti in ne pred 150 leti ni bilo italijanskih naseljenj. Da je sem ter tam zašel kak Italijan tudi v Vipavsko dolino, je resnica, saj je tam več priimkov, ki diše po italijanščini: ali ti moj Bog, tudi če bi bilo res, da je bila vipavska dolina pred kakimi 300 leti italijanska, kako hočeš ti, »drugi« »Indipendente«, zahtevati, naj bo laško ono, ki je bilo, recimo, laško pred 300—500 leti, ko ne moremo mi zahtevati niti od enega Raškoviča, Vidakoviča, Novaka itd., naj bodo Slovani, dasi so bili še njihovi stariši naše narodnosti!? Naša mnogoštevilna društva ti delajo sive lasi! Zakaj vendar? Saj živimo mi sami za-se, saj imamo celo društev, ki načelno nočejo sprejemati laških členov, dočim laška društva sprejemajo vse, seveda — z namenom!

Bojé se nas, to pomenja za nas veliko moralno zmago! Oni, veliki, bogati, oprti na svojo »kulturo« in na ves upravni aparat, oni se bojé nas — ki smo proganjani in zatirani. Saj sem že enkrat pripovedoval o onem Piraneu, ki je — ukljub temu, da je izvršil pet realk — bil še tako odkritosrčen, ali naiven, da je pripoznal meni v obraz: »Ako se zgodi — kar Bog ne daj — da tu v Primorju zmagate vi Slovani, nam ne bo preostajalo drozega, nego zbežati v Italijo, ali pa skočiti v morje!!« Na vprašanje, zakaj da se nas toliko bojé, je rekel: »Ker se boste maščevali nad nami za storjene Vam krivice!!«

Mož je imel prav. Ako bi bili mi res tako maščevalni, kakor je menil oni Piranee in bi jih — kadar pride čas za to — začeli proganjati, oni ne bi imeli tu res niti pedi zemlje, kamor bi se mogli umikati pred nami!! Pred seboj in pod seboj imajo slovenska tla in za seboj le — morje!! Oni Piranee je imel prav, ko je tako lepo povedal, da vse skupaj ni nič res, kar »Indipendente« in družba govore o italijanstvu teh pokrajin.

Škoda! Pišejo nam: V soboto so tukajšnji laški listi poročali o nekem Cianiju, ki je bil svojočasno na velikem trgu na demonstrativen način zakričal »Eviva Italia!« Povedali so, da je vdobil mesec dni zapora, ali vse to brez komentarja.

Navadno pišejo takim ptičkom »Signor N. N.«, o tej priliki pa so opustili to! Da tudi Slovenci izvedo, zakaj so revežu Cianiju vzkratili častni pridevek »signora«, moramo povedati, da je ta Ciani eno tistih bitij, ki 3/4 svojega življenja preživljajo v zaporih in ki porablajo vsako sredstvo, da — le jedo — ričet! Zaradi tega se niti governo na lesnem trgu ni upal dodati mu častnega naslova »signore«!!

Iz Lonjerja nam pišejo: Slavnost otvorjenja novega doma našega »Konsumnega društva« se je izvršila najlepše, kakor je že bilo sporočeno v tem listu. Lonjerji smo v resnici hvaležni na tako lepem dokazu vzajemnosti, ki so ga dali naši sosede in meščani. Zlasti se nam je omililo, da so nas obiskala dru-

štva: »Lipa« iz Bazovice, »Slovansko pevsko društvo« in »Kolo« iz Trsta. Osobito počešene smo se čutili tudi, ker je došel tudi naš zastopnik dr. O. Rybář. Ravno ta gospod se je mnogo trudil, da smo dosegli, kar smo želeli. Bodi mu izrečena najprisrčnejša zahvala. Naj se nam ne šteje v zlo, ako se na tem mestu priporočamo nadaljnji blagonaklonjenosti milih rojakov. Prosimo jih nadaljnje podpore, kajti v krepki socialni in gospodarski organizaciji je naša rešitev.

O d b o r.

Zakaj ne?! Drugod uživajo menda družavljeni to dobro, da morejo plačevati potom poštne hranilnice. To je res dobrota, to je napredek, ker ljudstvu ne treba trčati časa in delati poti. Zakaj pa niso naši okoličani deležni te dobrote, tega napredka?

Prosimo odgovora in pojasnila! Ako ga ne dobimo, bomo skušali odgovoriti mi!

Mrtvo so našli v njenem stanovanju v ulici Scalinata št. 3, 56-letno M. Degnassi. Ker je že več dni ni bilo videti, je redarstvo siloma odprlo vrata Truplo so prenesli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Požar. V soboto so poklicali gasilce k sv. Anreju, kjer je bil v tovarni za vegetabilno olje nastal ogenj, katerega pa so kmalu udušili. Škoda, ki je nastala, znaša 12.000 kron; ista je pokrita z zavarovanjem.

Iz naše luke. V soboto je prispel v naše pristanišče Lloydov parnik »Maria Teresa« z rižem iz Colomba. Vozil je 30 dni. Med vožnjo je umrla na parniku potnica ga Neža Diek za unetjem trebušnice. Truplo so pogreznilo v morje. Parniku so takoj dovolili, da se izkrci.

Istega dne je priplul iz Aleksandrije parnik »Minerva« z 11 potniki. Parnik so poslali v lazaret pri sv. Jerneju, kjer mora zaradi kuge v Egiptu prestat karanteno. Na krovu so vsi zdravi.

Umrljivost v Trstu. Od 29. aprila do včetrši 5. maja je umrlo 53 možkih in 36 žensk, skupaj 89 oseb proti 66 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 28 oseb starih do 1 leta, 23 do 5 let, 8 do 20 let, 2 do 30 let, 6 do 50 let, 14 do 60 let, 17 do 80 let, 1 nad 80 let. Povprečna umrljivost je znašala 275 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 9, boleznj v spopih v 23, škrlatica v 1 slučaju.

Na delu je ponesrečil v soboto 22-letni kurjač Jurij Holčuber iz ulice Pondares št. 3. Na krovu parnika, na katerem je v službi, je padel nanj samotežnik (žrvav) ter ga težko ranil zunanje in znotraj. V jako nevarnem stanju so ga spravili v bolnišnico.

Vremenski vestnik. Včera: toplomer ob 7. uri zjutraj 15,0, ob 2. uri popoldne 18,6 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756,0 — Danes plima ob 9:57 predp. in ob 8:53 pop.; oseka ob 3:14 predp. in ob 3:8 popoldne.

Dražbe premičnin. V torek, dne 15. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbé tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Giacomo šte. 4 in v ulici Muda vecchia št. 2, špel, tehtnice, stroji, pohištvo in glasovir; v ulici Acquedotto šte. 32, pohištvo; v ulici Zovenzoni št. železna blagajna, oprema v zalogi in ledenica.

Vesti iz ostale Primorske.

× Šolske razmere v Istri. Iz Plavij pri Koprnu nam pišejo: Pri nas je istotako, kakor povsodi po Istri, kjer imamo nasprotnikov, katerim bi glede nasilstvene nravi, krivičnosti in brečutnosti zastoj iskali vrstnikov na vsem božjem svetu. Ko vidi človek, kako se godi z nami, mu je pri sredu, da bi jokal in besnel. Res ne vemo, ali se je istrska signoria učila od tržaških signorov, ali so se tržaški signori učili od istrske signorie, kako treba vršiti maločasni lov na slovenske duše. Ali to vemo, da so si vsi jednaki! Kakor umejo tržaški signori po svojih magistratnih slugah loviti podpise od zaslepljenih ljudij, tako so nam naši signori po listonoši in po nekem Škoflju poslali neke pozivnice. Ker pa ljudstvo, postavše nekoliko bolj previdno pred takimi peklenskimi zvijačami, ni hotelo sprejemati teh pozivnic, puščala sta jih ona moža po hišah in celo v ključavnice in v razpoke vrat sta jih potiskala. A ravno ta drznost je jako razburila nekatere može. In veste, komu so veljale te pozivaice?! Vsem očetom, ki imajo otroke, godne za šolo. Kakor znano, smo si v Plavji sami, iz lastnega nagiba in od lastnih žuljev sezidali lepo

šolsko poslonje, da ga ni tacega daleč na okrog. Temu je že 5 let, a dež. šolski svet še vedno noče pripoznati tega poslonja, da-si isto odgovarja vsem zahtevam zakona!!! Te dni pride, kakor kaže, odločitev: ali zmaga naša pravična stvar, naše hrepenenje po izobrazbi, ali pa zmaga brutalno nasilje laških sovražnikov — luči!! Ali bomo mogli našo lepo šolsko poslonje posvetiti njega plemenitemu namenu, ali bodo morali naši otroci v potujočevalnico na Škofljah! Na pomoč, na pomoč torej, vsi vi, ki imate kaj besede in ki nam morete pomagati! Onim pa, ki stojé na čelu šolske uprave, kličemo: gospoda, roko na sree! Ali se ne zgražate že na misli sami, da bi danes v XIX. veku, ljudstvu, ki si samo zida šole, ki hrepeni po napredku, ki je pripravljeno vse žrtvovati v izobraževalne namene, da bi takemu ljudstvu zapirali pred nesom šolska vrata in bi silili njega deco daleč tja v šolo, kateri je jedini namen — raznarodovanje!! A mi imamo sveto pravo zahtevati ljudsko šolo: ki bo poučevala otroka v vsem, kar treba istemu v vsakdanjem življenju, ki mu bo vzgojevala tudi srce! Mi zahtevamo šolo, ki bo vzgojevala naš narod Bogu in narodu, ne pa molohu poitalijančevanja, ne onim, ki zanašajo v šolo laško — politiko in ki tudi šolo ponižujejo v sredstvo za varovanje koristi brezvestne klike!

B u r.

× Odlikovanje. Cesar je povodom zaprosenega upokojenja podelil okrajnemu zdravniku v Gorici, g. dr. Aleksandru Zenkoviču, viteški križec Fran-Josipovega reda.

× Iz Brezovice pri Materiji nam pišejo: Vže dolgo časa nismo čitali v Vašem cenjenem listu »Edinost« kakih novice iz naše vasi. To je prav naravno, ker menda nimamo nikakih pritožb, kajti naša vas je zdrava v vsakein oziru in življenje zelo prijetno tako, da se sploh počutimo tukaj kakor v ljubljenem nebesu. Lansko leto se je govorilo, da v naši vasi ne dovolj stanovanj za letoviščnike, a to ni res, kajti v vasi imamo 3 lepe hiše z lepimi pohištvi in v lepi legi. Nadalje so v vasi 3 prodajalnice, 3 gostilne, 3 mlinci, 3 kovači in še celo 3 — župani.

× Iz Repentabra nam pišejo: Na binkoštni ponedeljek priredé tukajšnji mladeniči ples na katerem bo svirala Mavhinska godba.

× Razprava proti kapitanu popljenega parnika »Ika«. Naši čitatelji se še spominjajo nesreče, ki se je bila dogodila v reški luki, ko sta trčila eden ob drugega parnik ogrsko-hrvatske družbe »Ika« in angleški parnik »Thyria«. »Ika« se je pogreznila in z njo je zgubilo življenje tudi več potnikov. Danes se je začelo na tribunalu na Reki zadnje dejanje te žaloi gre: razprava proti kapitanu »Ike«, gosp. Romanu Forempoherju, ki je tožen, da je on zakrivil nesrečo.

× Iz Opaticje javljajo: Poslednji seznamek gostom imenuje 6316 strank z 10.282 osebami; od 27. aprila do 7. maja je na novo došlo 478 gostov; Vsega je bilo 7. maja v zdravilišču 1435 oseb.

× Od sv. Antona pri Koprnu nam pišejo: V številki 104 »Edinost« od dne 7. maja piše Vaš dopisnik, da se je Mihael Turko izrazil proti našemu občinskemu svetovalecu, češ, da dela za raznarodanje naše šole. To ni res, to je laž. G. Mihael Turko se je izjavil le proti onim, ki delajo in rujejo proti novemu pevskemu in brašnemu društvu in mej tem je tudi — dotični dopisnik. Gospod svetovalec Josip Turko pa nas podpira vedno, zato čast in slava mu!!

Vesti iz Kranjske.

* Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana« vabi na V. narodno dirko, ki se bo vršila v nedeljo, dne 20. maja 1900 na slovenskem dirkališču v Ljubljani. Na predvečer bo ob poldevetih pozdrav došlih gostov v »Narodnem domu«. 2. V nedeljo pa: a) ob devetih popoldne sestane v »Svitarji«, b) ob treh popoldne dirka. Pri dirki svira vojaška godba. c) po dirki izlet po dogovoru. Zaključek prijav je dne 16. maja ob devetih zvečer. Na pozneje došle prijave se ne bo oziralo. Prijave sprejema tajnik gosp. Gombač.

* Nekoliko statistike iz Ljubljane. V prvem letošnjem četrtletju je bilo v Ljubljani 37.186 prebivalcev. Porok je bilo 118, na svet je pa prišlo na novo 307 Ljubljančanov; umrlo jih je 302, izmed teh 75 za jetiko. Ponesrečile so se 4 osebe, samomor je bil 1.

Osebnost. Učitelj na gimnaziji v Kranju, gospod Anton Peterlin, je definitivno nameščen in je dobil naslov profesor.

* Dopolnilne občinske volitve v Ljubljani so se pričele danes s tretjim razredom. Katoliška stranka je naznanila svojim somišljenikom, da se teh volitev ne vdeležijo.

Razne vesti.

Poroka avstrijskega prestolonaslednika nadvojvoda Frana Ferdinanda z grofico Sofijo Chotek se bo torej izvršila. Otroci tega zakona pa ne bodo imeli nikakih pravic do avstrijskega prestola, ker habsburžanski hišni zakon določa, da so otroci prestolonaslednika le tedaj opravičeni za prestolonasledništvo, ako je njihova mati po rodu jednaka z očetom. Ta hišni zakon hoče cesar spremeniti v državni zakon, da ga ne more izpremeniti noben vladar. Prestolonaslednik torej potem ne bo sin Franca Ferdinanda — ako ga vdobi — marveč njegov brat nadvojvoda Oton, ali pa tega sin, nadvojvoda Karol. Nekateri viri pa poročajo tudi, da se je Franc Ferdinand odpovedal vsem svojim prestolonasledniškim pravicam. Cesar in mati prestolonaslednika sta s to zakonsko zvezo doela zadovoljna.

Pravda proti Taušanoviču. V pravdi proti bivšemu radikalnemu ministru Taušanoviču, ki je tožen ponarejanja delne beligradske zadruge, je izjavil na razpravi v soboto bivši člen nadzornišva, Mihajlovič, da mu Banković in Čelović ničesar nista povedala o kakem ponarejanju. Ta izpoved je provzročila veliko začudenje. Branitelj Taušanovičev, Milan Mostić, je v svojem govoru prišel do zaključka, da sta Čelović in Banković ponarejalec. Radovedni smo, kako izpade razsodba.

500-letnica vseučilišča v Krakovem. Početkom meseca junija bo starodavno vseučilišče v Krakovem slavilo 500-letnico svojega obstanka. Na tej slavnosti bo jeden avstrijskih nadvojvod zastopal cesarja. Slavnosti se udeležijo ministrski predsednik in ministra Pientak in Hartl. Istotako dopošljejo svoje zastopnike vsa vseučilišča monarhije.

V Sarajevem bodo imeli dne 2., 3. in 4. junija velike slavnosti. Tamošnje hrvatsko pevsko društvo »Trebevič« razvije svojo zastavo. Temu društvu je na čelu rodoljub dr. Nikola Mandić.

Loterijske številke, izžrebane dne 12. maja:

Dunaj	11	90	56	66	10
Gradec	59	23	5	19	44
Inomost	40	26	42	25	61

60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron so glavni dobitki srečkanja »Invalidendank«, kateri zneski se z 20% odbitkom izplačajo v gotovini. Naše cenjene čitatelje opozarjamo, da se bo vršilo I. srečkanje nepreklicano dne 19. maja 1900.

Brzjavna poročila.

Ogersko investicijsko posojilo. BUDIMPEŠTA 13. (K. B.) Uradni list objavlja zakon o investicijskem posojilu.

Iz srbskega ministerstva. BELIGRAD 13. (K. B.) S pristojne strani zagotavljajo, da je doela neosnovana vest, da je navstalo navskrižje med ministrom predsednikom in pravosodnim ministrom ter da bi vsled tega bilo pričakovati delue krize v kabinetu.

Poslanik knez Radolin v Petrogradu. PETROGRAD 13. (K. B.) Nemški poslanik, knez Radolin, se je sinoči vrnil semkaj.

Ruski izseljenci. CARIGRAD 13. (K. B.) Parnik »Tambov« ruske dobrovoljne mornarice je z 920 izseljenci na poti v daljni vzhod preplul Bospor.

Volitve v Parizu. PARIZ 13. 11.55 po noči (K. B.) Mir še traja vedno. Pred uredništvu je malo gibanja. Slišalo se je razne vsklike, a posebnega se ni pripetilo ničesa.

PARIZ 14. (K. B.) Ožje volitve za občinske svete po deželi so se završile mirno. V Algieru so prodrli protizidovski kandidati. PARIZ 14. (K. B.) Nacionalistični in konservativni listi čestitajo k izidu muniipalnih volitev v Parizu, katere jim zagotavljajo 50 med 80 sedeži. Republikanski in socialistični listi priznavajo resnost peraza v

Parizu, ki je pa zadostno popravljena z zmagami po deželi.

PARIZ 13. Ob 10.50 zvečer (K. B.) Večer je bil miren. Udeležitev volitev na volitvi je bila velikanska. Vsled nekaterih izidov, ki so bili ugodni za nacionaliste, je prišlo do raznih demonstracij. Na bulvardih se je nabralo mnogo antisemitov. Pred uredništvom lista »Libre Parole« so pozdravljali izvolitev novega kandidata »lige de la patrie française«. Resnejšega dogodka ni bilo.

Nemiri na Španjskem. MADRID 11. (K. B.) Provincijalni svet je sklenil protestirati proti nemirum v Barceloni o priliki potovanja ministra za notranje stvari, Data.

Francoški vojni minister Gallifet. PARIZ 13. (K. B.) Sinoči tukaj razširjena vest, da je umrl vojni minister Gallifet, je popolnoma neosnovana.

Naredbe proti kugli. CARIGRAD 13. (K. B.) Dohodnike iz Smirne bodo še nadalje zdravniški preiskovali. Grška pa je petdnevno karanteno za provenijence iz Carigrada odpravila. Vsled tega se je danes Lloydov parnik odpeljal v Pirej s potniki in pošto.

Vojna v južni Afriki. Predsednik Krüger v Lydleburgu.

LONDON 14. (K. B.) »Times« javljajo iz Kronstadta dne 12. t. m.: Kakor je slišati, se namecava predsednik Krüger podati v Lydleburg, tako da je menda predsednik Steyn, ki je dne 11. z generalom Botha zapustil Kroonstadt, že prispel k njemu.

Nova oranjska prestolnica. LONDON 12. (K. B.) Predno je predsednik Steyn zapustil Kroonstad, je proglasil Lindley sedežem vlade oranjske republike. Botha in De Wet spremljata transvaalske Boerce.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo. V Trstu, dne 12. maja 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)
Kolonijalno blago. Kava. Teden je minil mirno z zelo omejeno kupčijo. V Brazilu je dovoza v Santosu in Rio se vedno malo, vendar so ponudbe brazilskih trvdik postale ugodnejše. Trgovina na terminu je zaključila slabše v malo spreminjajočih se cenah. S trga so vzeli: 300 vreč kave Santos od navadne do fine po 44 do 53 kron za 50 kg. Na skladiščih je 14.396 q kave.

Poper. Položaj še vedno nespremenjen o cenah, ki se neznatno spreminjajo, in sicer:

poper Singapore	K. 74.—
„ Tellicherry	„ 73.—
„ Batavia	„ 70.—
„ Penang C	„ 69.—
„ Penang D	„ 68.—

Piment: Položaj trdnější na izvorih, a brez prometa; cena 41 kron.

Klinčki: Položaj trden, brez kupčije; cena 52 kron.

Cassia lignea. Trg nespremenjen; izbrano blago je stalo 52 K —, novo 49 K.

Sladkor: V obče je minil prošli teden mirno, ne da bi se cene posebno spreminjale. Isto velja glede našega trga, kjer je bilo malo prometa, kajti dohajale so le neznatne narobe od strani potroševalcev.

Zaključili smo mirno o naslednjih cenah:

Za gotovo blago v tranzitu, carine prosto z 2% skonta:

Centrifugalni pilé	27.——28. 1/2 K
Melis-Pilé	28. 3/4—29. 1/4 „
Concassé	28. 3/4—29. 1/4 „
V klobukih po 1.80—2 kg.	30.——31.— „
V kockah v zabojih po 25 in 50 kg.	31.——31. 3/4 „
Za naročbe maj-julij:	
Centrifugalni pilé	27. 3/4—29.— K
Mešpilé	29.——29. 3/4 „

Iz notranjih dežel so pripeljali od 4. do 10. maja z železnico 30.155 q sladkorja (proti 17.100 q v isti dobi lanskega leta) na razpolago je bilo dne 9. t. m. 185.200 q, med njimi 178.542 q v skladiščih (proti 152.600 in 149.629 q v isti dobi lanskega leta).

Žita: Trg še vedno miren. Prodali so 500 q turščice levantinske po 11.20 K in 400 q turščice amerikske po 10.80 K. Zaloge znaša: 568 q pšenice (368 q na skladiščih), 8730 q turščice (8130 q na skladiščih) in 300 q ovsu.

Bombaž: Trg nespremenjen, brez kupčije.

Moka: Promet neznamen, cene nespremenjene.

Južno sadje: Trg slab za pomaranče, dober za limone. Prodali so 8000 zabojev sicilskih pomaranč po 3 do 12 kron zaboj, 1500 q puljijskih po 5 do 11 K in 2000 zabojev limonov sicilskih po 3 do 9 kron zaboj.

Les: Kupčija neznatna, cene stalne.

Olje: Trg nespremenjen. Prodali so: 100 q italijanskega polfinega do zelo finega namiznega oljkega olja v sodih po 120 do 160 kron; 160 q grškega in levantinskega v barelih po 74 do 76 kron, in 140 q istega slabšega po 70 kron.

Riž: Minoli teden je bil miren o slabem prometu in nespremenjenih cenah; tendenca je dobra, cene na glavnih trgih trdne.

Na letni sejm za živino v Ljubljani dne 7. t. m. je bilo prignane živine, in sicer: 1105 konj in volov, 300 krav in 53 telet, skupaj 1458 glav. Promet z volji je bil izredno živahen, ker so prišli na semenj kupci iz Moravske in Bavarskega, ki so pokupili skoro vse živali po dobrih cenah. Kupčija s konji in kravami je bila srednje dobra.

Katere predmete je uvažati na Rusko?

Močno postavko v bilanci uvoza na Rusko sestavljajo kovinski izdelki in stroji, zlasti gospodarski, predilni, dinamični, parni in drugi motorji. Vrednost uvoza predilnih in tkalskih strojev je od 73 milijonov rubljev v letu 1887 v letu 1898 narasla na 153 milijonov rubljev, se je torej skoro podvojila. Na Avstro-Ogersko prihaja v primeri z Anglijo in Nemčijo le malo odstotkov tega uvoza. Boljše stoji Avstrija glede uvoza gospodarskih strojev; isti se je od leta 1897. do 1898. podvojil (od 284.000 na 600.000 rubljev). Važno za avstrijske izdelovalce kos je dejstvo, da se uvoz ameriksanskih strojev za košnje vedno večja. Avstrijskim kosom — okolo 2 1/4 milijona gold. — ne škodi toliko tuja konkurencija s kosami, kolikor ti ameriksanski stroji. Uvoz istih je poskočil od 0.2 mil. rubljev na 0.4 milij. rubljev. Stroji za košnje se smejo od 1. januarja 1898, kakor cela vrsta drugih poljedelskih strojev, uvažati na Rusko carine prosto, kar bi zamoglo avstrijskemu uvozu mnogo koristiti.

Izglede za porabo predmetov avstrijske optične in mehanične industrije niso posebno ugodni. Nemei so že daleč prekosili Avstrijo v tem oziru. Oni imajo na Ruskem posebna skladišča in posebne delavnice za te izdelke. Le glede finih, znanstvenih instrumentov si je Avstrija na ruskem tržišču ohranila častno mesto.

Boljše so šanse naše monarhije za elektrotehnično industrijo. Uvoz dinamičnih strojev raste rapidno (1897. leta 1.7 milij. rub., l. 1898. pa 2.4 milij. rub.). Vedno več je strojev, ki električno silo uporabljajo za delo, nove tovarne se poslužujejo elektrike; velika in manjša mesta uvajajo električno razsvetljavo. Avstrijske trvdke so že precej ruskih tvornice preskrbele z elektriko. Vendar bi udeležitev Avstrije na tem polju lahko bila še mnogo večja. Razven tega pa imajo na Ruskem lepe šanse tudi druge stroke, razne instalacije, stavbarstvo itd.; to vsled hitrega preustrojevanja mnogih ruskih občin v modernem sodobnem zmislu.

Roko v roki s to zunanjo preosnovo pa koraka tudi množenje in pofinjavanje osebnih potrebščin. Uvoz fine obleke za gospe, pahljač, lepotičja itd. je znaten. Fine jestivine nahajajo vedno dobro tržišče ter se uvažajo z uspehom. Avstrija se še premalo udeležuje v tem oziru. Naš uvoz v tem pogledu bi se lahko dobro izplačal, ako bi se naši izdelovalci finih likerjev, slatin (kisle vode) ter naši pivovararji in trgovci z vinom malo bolj brigali za ruski trg. Velika je tudi poraba lepega, ukusno in trpežno izdelanega pohištva vsake vrste. Veselo znamenje je torej, da je mnogo industrijalecev za umetnine (mizarjev, izdelovalcev »lavrjev« itd.) uporabilo priliko avstrijske umetniško-obrtne razstave v Petrogradu leta 1899, ter je obiskalo Rusijo.

(Ta člaek smo priredili po krasni novi ruski reviji »Slovanski vek«, ki je baš začela izhajati na Dunaju, VIII. Bennogasse 22. Cena znaša na leto 10 kron.)

Tržaška hranilnica in posojilnica nam je doposlala poročilo o svojem poslovanju v minolem letu. To poročilo nas je jako razveselilo, kajti napredek tega, za tržaške Slovence in okoličane prekristnega in potrebnega zavoda je res lep! Iz male posojilnice, ustanovljene z velikimi težavami, ki se je morala boriti z vsakovrstno konkurenco, z rečno in nerečno, postal je močan denarni zavod in to v malo letih! Posojilnica

je izdala letos svoj računski zaključek še le za VIII. upravno leto, a že ima za leto 1899 K 4.196.054.12 prometa in K 15.769.22 čistega dobička. Stanje dolžev znaša K 67.084.—, hranilnih vlog in tekočega računa kron 1.046.337.62 stanje pa — kron 1.038.606.98.

Kar nas pa tem bolj veseli, je to, da ima že jako lep rezervni zaklad. Dne 31. decembra 1899 je znašal ta zaklad K 28.809.08; k temu pa pridene letos najmanje kron K 11.600, da naraste preko K 40.000.—

Nadalje vidimo, da je od čistega dobička sklenila predlagati občenemu zboru sledeča darila:

Kmetijski in vrtnarski družbi za Trst in okolice	K 200
Otroškemu vrteu v Rocolu	» 150
Dijaški kuhinji v Trstu	» 100
Možki podružnici sv. Cirila in Metoda	» 50
Skupaj	K 500

Med letom pa je podarila dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu K 100.

Ni nam treba omenjati požrtvovalnosti in delovanja onih mož, ki vodijo ta zavod in delujejo zanj. Omeniti hočemo le, da je strokovni list »Slovenska zadruga« v številki 12 iz leta 1899 pisal o tem denarnem zavodu to le: »Velik denarni zavod postane tržaška posojilnica, kakor kaže njen skrbno sestavljeni račun, s katerim se ne moremo dalje baviti, ker bi itak č. čitateljem nič novega povedati ne mogli. Zavod vodijo izvrstni odborniki in kaj dobro izvežbani uradniki.«

Trgovinske vesti.

Budimpešta 14. Pšenica za maj K. 7.76 do 7.77 Pšenica za oktober K. 8.04 do 7.96 Rž za maj K. 6.90 do 6.91 Rž za oktober K. 7.03 do 7.04. Koruza za maj K. 5.61 do 5.62. Koruza za julij K. 5.88 do 5.69 Oves za maj K. 5.06 do 5.07 Oves za oktober K. 5.28 do 5.29.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno, mirno, fnejši 5 stot. ceneje Vreme: dež, vročina.

Hamburg 14. Trg za kavo. Santos good average za maj 37.—, za september 38.— za december 38.50 za mare 39.— Denar.

Havre 14. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 44.25, za september 50 kg. frankov 45.25.

Dunajska borza dne 14. maja.

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	98.45	98.65
„ „ v srebru	98.05	98.05
Avstrijska renta v zlatu	116.60	116.80
„ „ kronah 4%	98.—	98.—
Kreditne akcije	721.25	721.20
London 10 Lsr.	242.70	242.72 1/2
20 mark	23.66	23.68
Napoleoni	19.27	19.26
100 italijanskih lir	90.70	90.65
Cikini	11.34	11.38

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapetarij
od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni št. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčna cena.
Moje pohištvo donese srečo

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia
TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, hišnic in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste
od

Alessandro Levi Minzi v Trstu
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcelih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

